

KUNSTACADEMIE POPERINGE

ARTISTIEK PEDAGOGISCH PROJECT

1. ARTISTIEKE KEUZES

1.1. Verdieping en verbreding

langzaam gaan de lampen aan
wees welkom in mijn nacht
ik kan je woord voor woord verstaan
wees welkom in mijn nacht

het lijkt alsof iets wederkeert
dat lang is weggeweest
langzaam gaan de lampen aan
wees welkom in mijn hart

(Thé Lau)

De Kunstacademie wil de deur open zetten voor *alle* kinderen, jongeren en volwassenen uit Poperinge en de regio die interesse hebben voor een opleiding muziek, woord, dans of beeld.

De Kunstacademie wil personen die groot talent hebben of in elk geval hoge competentie weten te verwerven in een kunstdiscipline, optimaal kunnen begeleiden zodat ze een goeie kans maken in het Hoger Kunstonderwijs of als uitmuntende amateurkunstenaar. Het uitgangspunt is evenwel dat dit uitzonderingen zijn op de totale populatie van de school.

In de eerste plaats wil de academie laagdrempelig zijn en zich ook richten tot potentiële leerlingen die geen intrinsieke aandacht hebben voor kunst of muzische uitingsvormen. De kunstacademie wil luisteren naar de motivatie die de leerling tot een opleiding heeft geleid of kan leiden en daar zo veel als het onderwijssysteem het toelaat, rekening mee houden.

De Kunstacademie wil zich ook openstellen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (bvb. personen met een beperking) en

wil actief op zoek gaan naar een betere toeleiding van kansengroepen. Ze werkt hiervoor samen met het Lokaal Netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede. Toegankelijkheid en nabijheid (fysiek en figuurlijk) zijn hierbij erg belangrijk.

1.2. Tonen en zien

Hallo, hallo
Hallo, ik ben een zanger
Een muziekbehangen
Die dooie melodietjes levend maakt
Coupletjes en refreintjes
Voor groten en voor kleintjes
Van 'do re mi' tot 'la la la'
Bolle buiken in de opera
(Herman Van Veen)

Een instrument spelen, een tekst voordragen of een rol spelen, een tekening kunnen maken of een kunstwerk in glas maken, een choreografie uitvoeren ... Het zijn de resultaten waar we het eerst aan denken voor een opleiding aan een academie. Ook aan de Kunstacademie van Poperinge stellen we deze actieve beoefening centraal in de opleiding. We willen dat resultaat ook niet binnenskamers houden, maar een forum bieden aan leerlingen die willen optreden, op een podium staan, een tentoonstelling willen houden of hun werk via digitale weg met de wereld willen delen. De Kunstacademie creëert die fora of werkt daarvoor samen met culturele en andere diensten van de stad of met andere socio-culturele actoren en stimuleert de leerlingen om er gebruik van te maken.

Actief kunst beoefenen en dat delen met een publiek is een belangrijk aspect van de opleiding, maar daar stopt het niet. Een opleiding aan de Kunstacademie moet ook de blik verruimen. Onze leerlingen moeten kennis opdoen van de ruime context van de kunstdiscipline waarin ze actief zijn. We willen een kunstzinnige reflex aankweken en onze leerlingen stimuleren om ook actieve cultuurparticipanten te worden. Het is de overtuiging van de Kunstacademie dat mensen die bezig zijn met het creëren van schoonheid ook *schonere* mensen worden.

1.3. Artistiek competente leerlingen

De leraar zei: De Wilde Jan
word jij maar liever vuilnismen
En Tante Tine zei: Kameraad
't wordt tijd dat je uit werken gaat.
Maar ik kan het ma, ik kan het
Ik kan het ma, ik kan het

echt ma, echt, ik kan het !
(Jan De Wilde)

In de geest van het nieuwe decreet op het dko streven we naar een opleiding die leerlingen *competent* maakt in hun artistiek domein. Competentie vergt meer dan kennis, vaardigheden en attitudes. Competentie maakt dat de leerling bovenstaande drie ook hanteert in een complexe context, dat hij die altijd hanteert en dat hij dat ook alleen kan, zonder hulp van een leraar.

Competente leerlingen verwerven dan ook niet alleen technisch vakmanschap maar een breed palet van competenties.

De Kunstacademie Poperinge koos daarom voor de leerplannen van "Kunstig Competent" dat de vereiste leerdoelen, opgelegd door het decreet op het dko, omschrijft in 5 *rollen* en 20 competentieclusters. De leerplannen worden verfijnd tot op het niveau van domein en graad en dienen als basis voor de jaarplannen of de controledocumenten die de leerkrachten hanteren als leidraad voor hun lessen. Ook de evaluatie van de leerlingen spoort met de 5 rollen en de 20 competentieclusters. Om één en ander helder te delen met leerlingen en ouders heeft de academie het boekje "Wat leer je? en Wanneer ben je goe bezig?" gemaakt en een reeks van 5 posters waarin de verschillende leerdoelen aanschouwelijk worden gemaakt in de klassen.

Die competenties kunnen de leerlingen uiteraard in de eerste plaats aanwenden in het kader van hun opleiding aan de kunstacademie, maar evenzeer in het (latere) beroepsleven, hun hobby, in het amateurcircuit of gewoon thuis.

2. PEDAGOGISCHE KEUZES

2.1. De wereld in de academie, de academie in de wereld

In m'n hoofd is alles heel eenvoudig
In m'n hoofd valt alles op z'n plaats
Geen verderf, geen loeiende reclame
Welkom, welkom, in m'n hoofd
Er is tijd voor eender welke richting
Er is plaats voor eender welke stroof
Er is rust om alles t' overschouwen
't Is prettig toeven in m'n hoofd
(Raymond van het Groenewoud)

De academie is geen eiland, het dko leeft niet in een vacuüm. Kunst verliest veel van haar relevantie als ze geen connectie maakt met de wereld waarin ze wordt gepresenteerd. Dat geldt nog sterker voor het kunstonderwijs, want hier gaat het om mensen, die elk, individueel in de maatschappij staan. Willen we ons kunstonderwijs voor elke leerling relevant maken, dan moeten we ook hun leefwereld binnen brengen in de klas, in de academie.

Naast elke individuele leerling, is er ook de maatschappij, de buitenwereld. De Kunstacademie moet daar een plaats innemen en alert zijn voor hoe die maatschappij evolueert, wat erin leeft en beweegt. Alleen dan blijft ons dko relevant en kan het ook relevantie claimen in het leven van onze leerlingen en in de maatschappij rondom onze academie.

2.2. Onderweg in de academie

Vlinders moeten rupsen worden,
vogels kruipen in hun ei.
Vliegen hoort niet in de orde
van de mensenmaatschappij.
Toch is er soms een weg.
Toch is er iets dat overleeft
en soms dan kan je even weg
omdat wie wil wel vleugels heeft,
al is het dan alleen maar om te dromen,
alleen maar om te dromen.
(Lennaert Nijgh/Boudewijn de Groot)

Het traject van een leerling in het dko kan behoorlijk lang zijn. In muziek, dans en woordkunst-drama is het standaardtraject van een

jongere 10 jaar, in het domein Beeldende Kunst kan dat oplopen tot 17 jaar! In de loop van dat traject passeren verschillende leraren de revue en staan steeds weer andere competenties op het programma om ze te verwerven. Daarom is het belangrijk dat het traject van de leerling in de kunstacademie in kaart wordt gebracht en kan worden geraadpleegd door leerkrachten, directie en secretariaat. Ook na de opleiding wil de Kunstacademie op de hoogte blijven van wat de leerling aanvangt met de opgedane competenties. De Kunstacademie streeft naar continuïteit in de opleiding en naar een maximale aandacht voor de eigenheid van elke individuele leerling. Bij het doorgeven van informatie is er niet alleen aandacht voor het afgeleverde werk aan de academie (repertoire, portfolio, evaluaties) maar ook voor de persoonlijkheid van het individu, met inbegrip van aspecten van psycho-medische aard (zoals dyslexie, autisme, enz.)

2.3. Breed evalueren

Het doek gaat dicht
Het licht gaat uit
Sluiten maar
Ga naar huis, mensen
Wees lief voor elkaar
Denk aan mij als Sinterklaas
Niet in je schoentje rijdt
Welterusten, mensen
En een glimlach bij 't ontbijt
(Toon Hermans)

Een onderwijssysteem vraagt om een duidelijk evaluatiesysteem. Aangezien wij streven naar het opleiden van *competente* leerlingen, is het belangrijk dat de evaluatie niet enkel resultaatgericht wordt gemaakt (bvb. enkel op een examen of een jurytentoonstelling). Wij hanteren 4 vormen van evaluatie: permanente evaluatie (door de leerkracht), evaluatie op specifieke momenten door een jury, peer-to-peerevaluatie van leerlingen onderling en zelfevaluatie van de leerling. In de evaluatiefiches is het beheersingsniveau van de verschillende graden zichtbaar en merkbaar. Rapporten met punten (of op zijn minst *alleen* met punten) worden niet langer uitgereikt.

2.4. De kunstacademie als creatieve werkplek

We maken samen een verhaal,
jij de tekst, en ik vertaal
voor de sneeuwman in de tuin,
voor de kinderen van de straat.
Zie de pret op hun gelaat

als het huis naar wafels geurt,
hoe ze ongeduldig zijn,
zie de kleinste valt in slaap.
In dat huis daar,
in dat huis daar wonen wij.
(Lieven Coppieters)

Leerlingen en cursisten willen op de kunstacademie niet in een *schoolse* omgeving terecht komen. Hoewel de kunstacademie zichzelf in haar onderwijsopdracht herkent en bevestigd wil zien, streeft ze naar een atmosfeer van een "creatieve werkplek". De leerlingen moeten de kunstacademie ervaren als een plek waar ze aangezet worden tot actieve kunstbeoefening, in een gebouw dat kunst ademt en uitstraalt, geleid en begeleid door mensen die vooral een hart voor de kunst hebben en, waar en wanneer mogelijk, op een coachende manier hun leerlingen ondersteunen in het creatieve proces.

3. SCHOOLCULTUUR

3.1. Samen academie maken

We zullen doorgaan, met de wankelende zekerheid
Om door te gaan, in een mateloze tijd
We zullen doorgaan
We zullen doorgaan tot we samen zijn
(Ramses Shaffy)

De kunstacademie Poperinge wordt niet *georganiseerd* door de Inrichtende Macht en de directie met een secretariaat en een lerarenteam als *uitvoerders* en leerlingen en ouders als *gebruikers/klanten*. De kunstacademie wordt *gemaakt* door drie pijlers op voet van gelijkheid, maar vanuit hun eigen bevoegdheid en verantwoordelijkheid. De academie streeft naar een cultuur van openheid en wederzijds respect tussen ouders, leerlingen en het academieteam en de stad (als I.M.). Inspraak en dialoog zijn kernwoorden in het beleid, zowel in de interne organisatie als in de relatie met leerlingen en ouders. De afspraken die in deze dialoog ontstaan, worden gedragen door de Inrichtende Macht, via de vertegenwoordiging vanuit de stad en het bestuur in de directieraad. Leerkrachten en directie bepalen in de eerste plaats de uitstraling die de kunstacademie heeft in het dko-landschap en hierdoor dus ook de keuze van ouders en leerlingen voor onze academie.

4. DE MAATSCHAPPELIJKE ROL

4.1. Cultuurdrager en artistiek competente partner

Mijn land dat zijn d'oneindige luchten
met hemels van trillend zuiver licht
met regen en wind en jagende wolken
mijn blote land met zijn eindeloos zicht.
Mijn land zijn de stormen laat in oktober
met meeuwen verschrikt van de zee weggevlucht
een donker dak is den hemel in november
met trage reigers in de klamme lucht.
Mijn land dat zijn mijn ontelbare dromen
mijn krabbels mijn dichtjes en mijn fantasie
mijn platen en boeken en mijn verre vrienden
in een land zonder liedjes daar weun ik nie.
Mijn land mijn lief mijn vader en mijn moeder
mijn land mijn kinders voor d'eeuwigheid
mijn land mijn lucht, mijn water en wolken
mijn land mijn eerde gebenedijd.
(Willem Vermandere)

De Kunstacademie Poperinge wil zich als cultuurdrager profileren en als cultuurcompetente partner optreden in de regio. In een landelijk gebied als de zuidelijke Westhoek is er nergens zo'n indrukwekkende concentratie van professionele mensen met artistieke competenties (ook als ze geen actieve kunstenaar zijn). Die competenties wil de Kunstacademie inzetten op drie verschillende niveaus: de stad Poperinge (en de daaraan gekoppelde cultuurkoepel CO7), het circuit van de amateurkunsten en het leerplichtonderwijs.

4.2. Dko in de hele regio

myn moat'n myn moat'n
lk zie junder geirn
wuk zou 'k ik doen zoender gyder
myn moat'n, myn moat'n
'k moete my soms weir'n
voe nie sentimenteel te doen
(Flip Kowlier)

De stad Poperinge vervult een centrumfunctie die reikt buiten de gemeentegrenzen: ook voor delen van Heuvelland en Vleteren is de stad een plek waar ze heen komen om te winkelen, school te lopen, te komen sporten of van andere diensten gebruik te maken. De kunstacademie is ook een duidelijke exponent van die centrumfunctie. Toch is het ook belangrijk om, zeker voor kinderen op leeftijd van het

basisonderwijs, kunstonderwijs aan te bieden in de onmiddellijke omgeving van thuis. De Kunstacademie streeft naar een volledige dekking van het grondgebied van de eigen gemeente, voor alle kunstdisciplines in de lagere graad en is alert voor mogelijkheden in de regio. Het domein BK is ook aanwezig in andere gemeenten dan Poperinge zelf en ook daar willen we bestendigen wat er is en uitbreiden waar mogelijk. Bijzondere aandacht is hier voor Diksmuide en deelgemeenten, waar het domein BK ook gestalte geeft aan de vergelijkbare centrumfunctie die Diksmuide heeft voor de omliggende, landelijke regio.